



Hyvät valtiovarainvaliokunnan edustajat,

Tuomme tällä kirjeellä tietoonne kolme aiheetta, jotka erityisesti vielä kannattaa ottaa huomioon viimeistellessänne budjettimietintöä. Nämä aiheet ovat humanitaarinen apu ja pienet järjestöavustukset sekä ilmastorahasto.

Nämä aiheet ovat sellaisia, joihin tehtävillä pienillä muutoksilla budjettiin voisi vielä tehdä merkittäviä Suomen kansainvälistä vastuuta vahvistavia muutoksia. Tarkemmat ehdotuksemme olemme antaneet lausunrossamme ulkoasiainvaliokunnalle. Tämä lausunto on edelleen kokonaisuudessaan perusteltu. Se on luettavissa täältä:

<https://fingo.fi/ajankohtaista/kannanotot/lausunto-talousarviosta-vuodelle-2024-hallinto-ja-turvallisuusjaostolle/>

Humanitaarinen apu ja pienet järjestöavustukset

Humanitaariseen apuun olisi perusteltua lisätä määrärahoja vuodelle 2024. Poislukien Ukrainaan suuntautuva humanitaarinen apu, määrärahoja hallituksen esityksen mukaan leikattaisiin 9 miljoonaa euroa vuoden 2023 tasosta vuonna 2024. Samalla maailman humanitaaristen kriisien tilanne on historiallisesti katsoen poikkeuksellisen vakava, konfliktien määrä maailmassa on ennätysellisellä tasolla. Konfliktit Israelin ja Palestiinan välillä sekä Venäjän hyökkäys Ukrainaan ovat näkyviä ja vaikeita. Niiden lisäksi vakavia ovat myös vähemmän julkisessa keskustelussa huomioidut kriisit esimerkiksi Myanmarissa, Sudanissa, Pakistanissa ja Afganistanissa sekä Itä-Afrikassa mm. Somaliassa, Keniassa ja Etiopiassa.

Suomen rahoittama humanitaarinen työ on ollut tärkeää, sillä se on hyvin kohdennettua ja hallinnoitua sekä ammattitaitoisesti toimitettua.

Hädänalaisten auttaminen ja rauhallisen maailman tavoittelu on paitsi inhimillisesti tärkeää, myös Suomen etu: vakaa maailma on myös Suomelle turvallinen, toisaalta sen tavoittelu vahvistaa Suomen mainetta: Suomi on ollut rauhantyössä ja humanitaarisessa avussa kokoaan suurempi.

Hallituksen budjettiesityksen mukaan valtaosa kansainvälisten asioiden kanssa työskentelevien järjestöjen määrärahoista pysyisi ennallaan, tarkoittaen, että niihin kohdistuu vain inflaatio mukanaan tuoma ostovoiman aleneminen. Tämä valtaosa, 87,95 miljoonaa euroa, koostuu tuesta kehitysyhteistyöjärjestöille. Sen sijaan pieniä mutta järjestöjen työskentelymahdollisuuksien kannalta merkityksellisiä leikkauksia on suunniteltu rauhantyöhön, ihmisoikeustyöhön ja monenkeskisyyden sekä sääntöperustaisuuden edistämiseen. Tämä ei ole perusteltua, sillä tarve tälle työlle ei ole vähenemässä. Myös hallitusohjelman kansainvälistä politiikkaa koskevat osuudet korostavat osaltaan näitä tavoitteita.

Ulkoministeriön hallinnonalalla muiden kuin kehitysyhteistyöjärjestöjen avustuksiin tulisi lisätä hallituksen poistama 600 000 € euron rahoitusosuus (momentti 24.90.50). Tällä rahalla pystyttäisiin tukea

Jotta elämä olisi reilumpaa. Ihan kaikkialla.

muun muassa rauhanvälitystyötä tekevää järjestöä (CMI), YK:n tunnettuutta edistävää järjestöä (YK-liitto) ja muita Suomen kansainvälistä politiikkaa tukevia ja kehitettäviä järjestöjä.

Oikeusministeriön hallinnonalalla tulee järjestöavustuksissa kumota hallituksen esittämät 675 000 € leikkaukset, jotka jaottuvat hallituksen suunnitelman mukaisesti seuraavasti: -150 000 € ihmisoikeusliitolta, -175 000 € rauhantyön järjestöjen avustuksista ja -350 000 € rauhantyön järjestöjen toiminnasta. Määrärahat ovat valtionavustusten kokonaisuudessa pieniä, mutta niillä voidaan edistää suomalaista rauhantyötä ja ihmisoikeuksien edistämistä merkittävästi.

Määrärahasiisitykset

- lisätään 2 miljoonaa euroa humanitaariseen apuun (momentti 24.30.66.)
- lisätään 600 000 € ulkoministeriön hallinnonalan muille, kuin kehitysyhteistyöjärjestöille suunnattuihin avustuksiin (momentti 24.90.50.)
- lisätään 675 000 € oikeusministeriön hallinnonalan avustuksiin (momentti 25.01.50.)

Ilmastorahasto

Suomen tulee valmistua YK:n ilmastonsuojelun puitesopimuksen (UNFCCC) puitteissa järjestettävän ilmastokriisin aiheuttamien menetysten ja vahinkojen korvaamiseen keskittyneen rahaston (Loss & Damage Fund) rahoittamiseen. Rahaston perustaminen on yksi YK:n ilmastoneuvotteluiden keskeisiä konkreettisia päätöksiä. Ilmastokriisi aiheuttaa jo nyt mittavia menetyksiä ja vahinkoja, jotka ovat ylittäneet rajat, jossa sopeutuminen olisi enää mahdollista.

EU on jo hyväksynyt rahaston rahoittamisen ja sitoumuksen julistamiseksi COP28:ssa. EU:n viesti on selkeä, ja Suomen tulee osoittaa toimivansa yhdessä EU:n kanssa.

Suomi tekee rahoitussitoumuksen uudelle rahastolle, ja tukee EU:n yhteistä rahoitussitoumusta. Niin kansallisen kuin EU:n yhteisen rahoituksen tulee olla lahjamuotoista sekä uutta ja lisäistä rahaa suhteessa muuhun ilmasto-, kehitysyhteistyö- ja humanitaariseen rahoitukseen

Määrärahasiisitykset:

- Lisätään 2 miljoonaa euroa uuteen ilmastotuhoja korvaavaan ilmastorahastoon

Lisätiedot:

Ilmari Nalbantoglu, johtaja, vaikuttaminen | Suomalaiset kehitysjärjestöt – Fingo

ilmari.nalbantoglu@fingo.fi | 050 317 6693